บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แนวโน้มหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปของสถาบันอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในทศวรรษหน้า ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบคำบรรยาย โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้เชี่ยวชาญ ด้านหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปของสถาบันอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ และค่าร้อยละของสถานที่ทำงาน วุฒิการศึกษา และประสบการณ์เกี่ยวกับหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแนวโน้มหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปของสถาบันอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในทศวรรษหน้า วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquatile Range) ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ปรัชญาของหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป
2. จุดมุ่งหมายของหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป
3. โครงสร้างของหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป
4. เนื้อหาสาระของหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป
5. การจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป
6. การวัดและประเมินผลการเรียนวิชาศึกษาทั่วไป
7. การบริหารหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป
8. ปัญหาในการจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป ของสถาบันอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4 จำนวนและค่าร้อยละของข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้เชี่ยวชาญ ด้านหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปของสถาบันอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย

สถานภาพ	จำนวน (n = 28)	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	13	46.43
1.2 หญิง	15	53.57
2. สถานที่ทำงาน		
2.1 สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ	19	67.86
2.2 สถาบันอุดมศึกษาเอกชน	9	32.14
3. วุฒิการศึกษา		
3.1 ปริญญาโท	10	35.71
3.2 ปริญญาเอก	18	64.29
4 ประสบการณ์เกี่ยวกับหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป		
4.1 ด้านการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป		
4.1.1 มี	19	67.86
4.1.2 ไม่มี	9	32.14
4.2 ด้านการเป็นผู้บริหารจัดการหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป		
4.2.1 มี	17	60.72
4.2.2 ไม่มี	11	39.28
4.3 ด้านการมีส่วนร่วมในการพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป		
4.3.1 มี	21	75.00
4.3.2 ไม่มี	7	25.00
4.4 ด้านการเป็นผู้สอนวิชาศึกษาทั่วไป แบ่งเป็น		
4.4.1 มี	14	50.00
4.4.2 ไม่มี	14	50.00

จากตารางที่ 4 ด้านเพศ พบว่า ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 53.57 รองลงมาเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 46.43

ด้านสถานที่ทำงาน พบว่า ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ คิดเป็นร้อยละ 67.86 และปฏิบัติงานในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน คิดเป็นร้อยละ 32.14

ด้านวุฒิการศึกษา พบว่า ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่มีวุฒิปริญญาเอก คิดเป็นร้อยละ 64.29 รองลงมามีวุฒิปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 35.71

ด้านประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป พบว่า

ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่มีประสบการณ์เกี่ยวกับการกำหนดนโยบาย ในการจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 67.86 ไม่มีประสบการณ์ คิดเป็นร้อยละ 32.14

ผู้เชียวชาญส่วนใหญ่มีประสบการณ์การเป็นผู้บริหารจัดการหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 60.72 ไม่มีประสบการณ์ คิดเป็นร้อยละ 39.28

ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 75.00 ไม่มีประสบการณ์ คิดเป็นร้อยละ 25.00

ผู้เชี่ยวชาญมีประสบการณ์การสอนวิชาศึกษาทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 50.00 เท่ากับผู้ไม่มีประสบการณ์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแนวโน้มหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป ของสถาบันอุดมศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในทศวรรษหน้า

ตารางที่ 5 แสดงค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของแนวโน้มด้านปรัชญาของหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป ของสถาบันอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในทศวรรษหน้า

จุดเน้นด้านปรัชญาของหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป ของสถาบันอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในทศวรรษหน้า	มัธยฐาน (Md)	พิสัยระหว่างควอไทล์ (IR)	ระดับความคิดเห็น	ความสอดคล้อง
1. ความเข้าใจและการอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลก	4.72	0.98	มากที่สุด	สอดคล้อง
2. ความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิตในสังคมสมัยใหม่ ที่มีความเป็นนานาชาติ	4.36	1.06	มาก	สอดคล้อง
3. การปรับตัวให้สอดคล้องกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลง	4.72	0.94	มากที่สุด	สอดคล้อง
4. การประยุกต์ใช้ความรู้ในการดำเนินชีวิตและเป็นประโยชน์ต่อสังคม	4.37	1.02	มาก	สอดคล้อง
5. การวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาอย่างมีปัญญาและมีคุณธรรม	4.57	1.08	มากที่สุด	สอดคล้อง
6. ความรู้รอบและรู้กว้างในศาสตร์สาขาต่าง ๆ	4.14	1.08	มาก	สอดคล้อง

จากตารางที่ 5 ด้านปรัชญาของหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปของสถาบันอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในทศวรรษหน้า ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันทุกข้อ โดยจุดเน้นของปรัชญาในการจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป ในทศวรรษหน้า ที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยในระดับมากที่สุด ได้แก่ความเข้าใจและการอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลก (Md = 4.72, IR = 0.98) การปรับตัวให้สอดคล้องกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลง (Md = 4.72, IR = 0.94) การคิดวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาอย่างมีปัญญาและมีคุณธรรม (Md = 4.57, IR = 1.08)

และจุดเน้นด้านปรัชญาของหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป ในทศวรรษหน้าที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยในระดับมาก ได้แก่ การประยุกต์ใช้ความรู้ในการดำเนินชีวิตและเป็นประโยชน์ต่อสังคม (Md = 4.37, IR = 1.02) ความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิตในสังคมสมัยใหม่ ที่มีความเป็นนานาชาติ (Md = 4.36, IR = 1.06)และ ความรู้รอบและรู้กว้างในศาสตร์สาขาต่าง ๆ (Md = 4.14, IR = 1.08)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6 แสดงค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของแนวโน้มด้านจุดมุ่งหมายของหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป ของสถาบันอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในทศวรรษหน้า

จุดมุ่งหมายของหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป ในการพัฒนาคุณลักษณะของบัณฑิต ของสถาบันอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในทศวรรษหน้า	มัธยฐาน (Md)	พิสัยระหว่างควอไทล์ (IR)	ระดับความคิดเห็น	ความสอดคล้อง
1. เพื่อให้เป็นผู้มีความสามารถในการสื่อสาร และมีทักษะพื้นฐานในเชิงสากลเพื่อการดำรงชีวิตสมัยใหม่ เช่น ทักษะทางภาษา และคอมพิวเตอร์	4.63	1.01	มากที่สุด	สอดคล้อง
2. เพื่อให้เป็นผู้มีความเข้าใจปัญหาและความสัมพันธ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมไทยและสังคมโลก	4.43	0.99	มาก	สอดคล้อง
3. เพื่อให้เป็นผู้มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ	4.50	1.04	มาก	สอดคล้อง
4. เพื่อให้เป็นผู้รับมีความผิดชอบและทำคนให้เป็นประโยชน์แก่สังคม	4.27	1.13	มาก	สอดคล้อง
5. เพื่อให้เป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรม	4.50	1.20	มาก	สอดคล้อง
6. เพื่อให้เป็นผู้รู้จักแสวงหาความรู้	4.42	1.08	มาก	สอดคล้อง
7. เพื่อให้มีมนุษยสัมพันธ์	4.31	0.98	มาก	สอดคล้อง

จากตารางที่ 6 ด้านจุดมุ่งหมายของหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปในการพัฒนาคุณลักษณะของบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในทศวรรษหน้า ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันทุกข้อ โดยจุดมุ่งหมายของหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป ในทศวรรษหน้า ที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยในระดับมากที่สุด คือ เพื่อให้เป็นผู้มีความสามารถในการสื่อสาร และมีทักษะพื้นฐานในเชิงสากลเพื่อการดำรงชีวิตสมัยใหม่ เช่น ทักษะทางภาษา และคอมพิวเตอร์ (Md = 4.63, IR = 1.01) และเห็นด้วยในระดับมาก 6 ข้อได้แก่

1.เพื่อให้เป็นผู้มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ (Md = 4.50, IR = 1.04)

2.เพื่อให้เป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรม (Md = 4.50, IR = 1.20)

3.เพื่อให้เป็นผู้มีความเข้าใจปัญหาและความสัมพันธ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมไทยและสังคมโลก (Md = 4.43, IR = 0.99)

4.เพื่อให้เป็นผู้รู้จักแสวงหาความรู้ (Md = 4.42, IR = 1.08)

5.เพื่อให้เป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ (Md = 4.31 IR = 0.98)

6.เพื่อให้เป็นผู้มีความรับผิดชอบและทำตนให้เป็นประโยชน์แก่สังคม (Md = 4.27 , IR = 1.13)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 7 แสดงค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของแนวโน้มด้านโครงสร้างของหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป ของสถาบันอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในทศวรรษหน้า

โครงสร้างของหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป ของสถาบันอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในทศวรรษหน้า	มัธยฐาน (Md)	พิสัยระหว่างควอไทล์ (IR)	ระดับความคิดเห็น	ความสอดคล้อง
1. จำนวนหน่วยกิตขั้นต่ำของวิชาศึกษาทั่วไป จำนวนหน่วยกิตขั้นต่ำของวิชาศึกษาทั่วไป ในหลักสูตรระดับปริญญาตรี จะมีแนวโน้มไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต	4.19	1.15	มาก	สอดคล้อง
2. การจัดแบ่งรายวิชาในหลักสูตร				
2.1 จัดเป็นรายวิชาบังคับร่วมและรายวิชาบังคับเลือก	4.37	1.02	มาก	สอดคล้อง
2.2 มีการจัดจำนวนรายวิชาบังคับเลือกมากกว่าที่จัดไว้ในปัจจุบัน	4.00	1.00	มาก	สอดคล้อง
2.3 จำนวนหน่วยกิตของรายวิชาบังคับเลือกที่ผู้เรียนจะต้องศึกษาจะมากกว่ารายวิชาบังคับร่วม	3.17	1.70	ปานกลาง	ไม่สอดคล้อง
3. กลุ่มวิชาในหลักสูตร				
3.2 กลุ่มวิชาในหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป จะประกอบด้วย กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์ และ กลุ่มวิชาภาษา	4.35	1.11	มาก	สอดคล้อง
3.1 การจัดรายวิชาในกลุ่มวิชาต่าง ๆ จะมีลักษณะเป็นการบูรณาการความรู้มากขึ้น	4.32	0.95	มาก	สอดคล้อง
4. การจัดแผนการเรียน				
4.1 จัดกระจายตลอดหลักสูตร	3.92	1.33	มาก	สอดคล้อง
4.2 จัดแผนการเรียนวิชาศึกษาทั่วไปในชั้นปีที่ 1-2 เป็นส่วนใหญ่	4.17	1.61	มาก	ไม่สอดคล้อง

จากตารางที่ 7 ด้านโครงสร้างของหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป ของสถาบันอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในทศวรรษหน้า ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยในระดับมากและ

สอดคล้องกันว่า จำนวนหน่วยกิตขั้นต่ำของวิชาศึกษาทั่วไปในหลักสูตรระดับปริญญาตรี จะมีแนวโน้มไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต (Md = 4.19, IR = 1.15)

ส่วนการแบ่งรายวิชาในหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยในระดับมากและสอดคล้องกันว่า จัดเป็นรายวิชาบังคับร่วมและรายวิชาบังคับเลือก และมีการจัดจำนวนรายวิชาบังคับเลือกมากกว่าที่จัดในปัจจุบัน (Md = 4.37 และ 4.00 , IR = 1.02 และ 1.00 ตามลำดับ) และเห็นด้วยในระดับปานกลางว่า จำนวนหน่วยกิตของรายวิชาบังคับเลือกที่ผู้เรียนจะต้องศึกษาจะมากกว่ารายวิชาบังคับร่วม (Md = 3.17) ซึ่งเป็นความเห็นที่ไม่สอดคล้องกัน (IR = 1.70)

นอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบว่า กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยในระดับมากและสอดคล้องกันว่า กลุ่มวิชาในหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป จะประกอบด้วยกลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์ และกลุ่มวิชาภาษา และการจัดรายวิชาในกลุ่มวิชาต่าง ๆ จะเป็นการบรูณาการความรู้มากขึ้น (Md = 4.35 และ 4.32 , IR = 1.11 และ 0.95 ตามลำดับ)

การจัดแผนการเรียนวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยในระดับมากทั้ง 2 ข้อ โดยมีความเห็นที่สอดคล้องกันคือ จัดกระจายตลอดหลักสูตร (Md = 3.92 IR = 1.33) และความเห็นที่ไม่สอดคล้องกันคือ จัดแผนการเรียนวิชาศึกษาทั่วไปในชั้นปีที่ 1-2 เป็นส่วนใหญ่ (Md = 4.17 IR = 1.61)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 8 แสดงค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของแนวโน้มด้านเนื้อหาสาระของหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป ของสถาบันอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในทศวรรษหน้า

เนื้อหาสาระของหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป ของสถาบันอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในทศวรรษหน้า	มัธยฐาน (Md)	พิสัยระหว่างควอไทล์ (IR)	ระดับความคิดเห็น	ความสอดคล้อง
1. เนื้อหาสาระในแต่ละกลุ่มวิชา				
1.1 ด้านสังคมศาสตร์ จะประกอบด้วยเนื้อหาสาระที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตในสังคม เพื่อให้เกิดความเข้าใจสังคมของตนเองและสังคมโลก เช่น เนื้อหาสาระเกี่ยวกับสถาบันต่าง ๆ ทางสังคม กฎหมาย รัฐธรรมนูญ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย	4.63	0.98	มากที่สุด	สอดคล้อง
1.2 ด้านมนุษยศาสตร์ จะประกอบด้วยเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องกับความเป็นมนุษย์ เช่น เนื้อหาสาระเกี่ยวกับศักยภาพของมนุษย์ ความมีคุณค่าในตัวเอง ความมีจริยธรรม ศาสนา โดยเฉพาะศาสนาพุทธ สุขภาพอนามัย พลศึกษา นันทนาการ ดนตรี ศิลปะ และ ปรัชญา	4.57	0.99	มากที่สุด	สอดคล้อง
1.3 ด้านวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์ จะประกอบด้วยเนื้อหาสาระทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อมที่สัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิต เช่น เนื้อหาสาระเกี่ยวกับหลักการ แนวคิดพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ ความเข้าใจเกี่ยวกับสภาวะแวดล้อม เทคโนโลยี ผลกระทบทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณิตศาสตร์เชิงประยุกต์ และทักษะทางคอมพิวเตอร์	4.72	0.91	มากที่สุด	สอดคล้อง
1.4 ด้านภาษา จะประกอบด้วย เนื้อหาสาระทางภาษาเพื่อการสื่อสาร และการค้นคว้าหาความรู้ เช่น ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาอื่นที่มีบทบาทสำคัญในสังคม	4.72	0.94	มากที่สุด	สอดคล้อง

ตารางที่ 8 (ต่อ) แสดงค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของแนวโน้มด้านเนื้อหาสาระของหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป ของสถาบันอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในทศวรรษหน้า

เนื้อหาสาระของหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป ของสถาบันอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในทศวรรษหน้า	มัธยฐาน (Md)	พิสัยระหว่างควอไทล์ (IR)	ระดับความคิดเห็น	ความสอดคล้อง
2. การกำหนดเนื้อหาสาระ				
2.1 เป็นเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องกับความเป็นโลกาภิวัตน์	4.50	1.00	มาก	สอดคล้อง
2.2 เป็นเนื้อหาที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิต และจะปรับเปลี่ยนไปตามความจำเป็นของสังคม	4.57	0.99	มากที่สุด	สอดคล้อง
2.3 เป็นเนื้อหาที่มีลักษณะบูรณาการ โดยมุ่งเน้นการสร้างความเข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ	4.43	1.03	มาก	สอดคล้อง
2.4 เป็นเนื้อหาที่มีลักษณะประยุกต์ใช้	4.43	1.03	มาก	สอดคล้อง
3. ลักษณะรายวิชา				
3.1 เป็นรายวิชาบูรณาการและรายวิชาเดี่ยว (รายวิชาที่มีลักษณะของศาสตร์เด่นชัด)	4.57	1.03	มากที่สุด	สอดคล้อง
3.2 รายวิชาเดี่ยวจะเป็นรายวิชาเลือก	3.42	1.29	ปานกลาง	สอดคล้อง

จากตารางที่ 8 ด้านเนื้อหาสาระของหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปของสถาบันอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในทศวรรษหน้า ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยกับเนื้อหาสาระในกลุ่มวิชาด้านสังคมศาสตร์ ด้านมนุษยศาสตร์ ด้านวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์ และด้านภาษา ในระดับมากที่สุด และเป็นความเห็นที่สอดคล้องกัน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. กลุ่มวิชาด้านสังคมศาสตร์ จะประกอบด้วย เนื้อหาสาระที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตในสังคม เพื่อให้เกิดความเข้าใจสังคมของตนเองและสังคมโลก เช่น เนื้อหาสาระเกี่ยวกับสถาบันต่าง ๆ ทางสังคม กฎหมาย รัฐธรรมนูญ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย (Md = 4.63, IR = 0.98)

2. กลุ่มวิชาด้านมนุษยศาสตร์ จะประกอบด้วย เนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องกับความเป็นมนุษย์ เช่น เนื้อหาสาระเกี่ยวกับศักยภาพของมนุษย์ ความมีคุณค่าในตัวเอง ความมีจริยธรรม ศาสนา โดยเฉพาะศาสนาพุทธ สุขภาพอนามัย พลศึกษา นันทนาการ ดนตรี ศิลปะ และปรัชญา (Md = 4.57, IR = 0.99)

3. กลุ่มวิชาด้านวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์ จะประกอบด้วย เนื้อหาสาระทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อมที่สัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิต เช่น เนื้อหาสาระเกี่ยวกับหลักการ แนวคิดพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ ความเข้าใจเกี่ยวกับสภาวะแวดล้อม เทคโนโลยี ผลกระทบของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณิตศาสตร์เชิงประยุกต์ และทักษะทางคอมพิวเตอร์ (Md = 4.72, IR = 0.91)

4. กลุ่มวิชาด้านภาษา จะประกอบด้วยเนื้อหาสาระทางภาษาเพื่อการสื่อสาร และการค้นคว้าหาความรู้ เช่น ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาอื่นที่มีบทบาทสำคัญในสังคม (Md = 4.72, IR = 0.94)

สำหรับการกำหนดเนื้อหาสาระของหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป ของสถาบันอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในทศวรรษหน้านั้น ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยในระดับมากที่สุด และมีความเห็นสอดคล้องกัน คือ เป็นเนื้อหาสาระที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิต และจะปรับเปลี่ยนไปตามความจำเป็นของสังคม (Md = 4.57, IR = 0.99) ส่วนข้อที่เห็นด้วยในระดับมาก และเป็นความเห็นที่สอดคล้องกันคือ เป็นเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องกับความเป็นโลกาภิวัตน์ (Md = 4.50, IR = 1.00) เป็นเนื้อหาสาระที่มีลักษณะบูรณาการ โดยมุ่งเน้นการสร้างความเข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ (Md = 4.43, IR = 1.03) และ เป็นเนื้อหาที่มีลักษณะประยุกต์ใช้ (Md = 4.43, IR = 1.03)

นอกจากนี้ลักษณะของรายวิชาศึกษาทั่วไป ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยในระดับมากที่สุดและสอดคล้องกันคือ ลักษณะของรายวิชาศึกษาทั่วไป ในทศวรรษหน้าจะเป็นรายวิชาที่มีลักษณะบูรณาการและรายวิชาเดี่ยว (รายวิชาที่มีลักษณะของศาสตร์เด่นชัด) (Md = 4.57, IR = 1.03) และเห็นด้วยในระดับปานกลางและสอดคล้องกันคือ รายวิชาเดี่ยวจะเป็นรายวิชาเลือก (Md =3.42, IR = 1.29)

ตารางที่ 9 แสดงค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของแนวโน้มด้านการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป ของสถาบันอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในทศวรรษหน้า

การจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป ของสถาบันอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในทศวรรษหน้า	มัธยฐาน (Md)	พิสัยระหว่างควอไทล์ (IR)	ระดับความคิดเห็น	ความสอดคล้อง
1. วิธีสอนวิชาศึกษาทั่วไป				
1.1 ผู้สอนยังคงใช้การบรรยายเป็นหลัก	3.17	1.30	ปานกลาง	สอดคล้อง
1.2 ให้ความสำคัญกับผู้เรียนมากกว่าปัจจุบัน โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีการคิดวิเคราะห์ ร่วมแสดงความคิดเห็น และร่วมทำกิจกรรมมากขึ้น	4.30	1.03	มาก	สอดคล้อง
2. สื่อประกอบการเรียนวิชาศึกษาทั่วไป				
2.1 สื่อส่วนใหญ่จะเป็นประเภทสิ่งพิมพ์	4.00	0.88	มาก	สอดคล้อง
2.2 จะมีการใช้สื่อเทคโนโลยีหรือสื่ออิเลคทรอนิกส์ในการเรียนการสอนและการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองมากขึ้น	4.43	1.03	มาก	สอดคล้อง
3. เอกสารประกอบการเรียน				
3.1 มีการจัดทำเป็นตำรา แต่จำนวนตำราที่จัดทำขึ้นเฉพาะวิชาศึกษาทั่วไปจะมีไม่มากนัก ส่วนใหญ่ใช้ตำราในศาสตร์สาขาต่าง ๆ ประกอบการศึกษา	3.25	1.33	ปานกลาง	สอดคล้อง
3.2 จะใช้บทความที่ทันสมัย และ เอกสารประกอบการสอนที่ได้จากการปรับและเรียบเรียงเนื้อหาจากตำราหลักในศาสตร์ต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น	4.38	0.98	มาก	สอดคล้อง
4. กิจกรรมประกอบการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป				
4.1 กิจกรรมประกอบการเรียนการสอนจะมีความหลากหลายมากขึ้น โดยมุ่งให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง และได้รับประสบการณ์จริง	4.26	0.95	มาก	สอดคล้อง
4.2 ลักษณะการจัดกิจกรรมจะเป็นกิจกรรมประกอบรายวิชา โดยจัดทั้งในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน	4.22	0.89	มาก	สอดคล้อง

จากตารางที่ 9 ด้านการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปของสถาบันอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในทศวรรษหน้า ผลการวิจัยพบว่า

ในเรื่องวิธีสอนวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยในระดับมากว่า ให้ความสำคัญกับผู้เรียนมากกว่าปัจจุบัน โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีการคิดวิเคราะห์ ร่วมแสดงความคิดเห็น และร่วมทำกิจกรรมมากขึ้น (Md = 4.30) และกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยในระดับปานกลางว่า ผู้สอนยังคงใช้วิธีการบรรยายเป็นหลัก (Md = 3.17) ซึ่งเป็นความเห็นที่สอดคล้องกันทั้งสองข้อ (IR = 1.03 และ 1.30 ตามลำดับ)

สื่อประกอบการเรียนวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยในระดับมากและสอดคล้องกันทั้ง 2 ข้อว่า จะมีการใช้สื่อเทคโนโลยี หรือ สื่ออิเลคทรอนิกส์ในการเรียนการสอน และการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองมากขึ้น และสื่อส่วนใหญ่จะเป็นประเภทสิ่งพิมพ์ (Md = 4.43 และ 4.00, IR = 1.03 และ 0.88 ตามลำดับ)

เอกสารประกอบการเรียนวิชาศึกษาทั่วไป ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยในระดับมากและสอดคล้องกันว่า จะใช้บทความที่ทันสมัย และ เอกสารประกอบการสอนที่ได้จากการปรับและเรียบเรียงเนื้อหาจากตำราหลักในศาสตร์ต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น (Md = 4.38, IR = 0.98) และเห็นด้วยในระดับปานกลางและสอดคล้องกันว่า มีการจัดทำเป็นตำรา แต่จำนวนตำราที่จัดทำขึ้นเฉพาะวิชาศึกษาทั่วไปจะมีไม่มากนัก ส่วนใหญ่ใช้ตำราในศาสตร์สาขาต่าง ๆ ประกอบการศึกษา (Md = 3.25 , IR = 1.33)

ในส่วนของกิจกรรมประกอบการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป ในทศวรรษหน้า ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยในระดับมากและสอดคล้องกันทั้ง 2 ข้อ คือ กิจกรรมประกอบการเรียนการสอนจะมีความหลากหลายมากขึ้น โดยมุ่งให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริงและได้รับประสบการณ์จริง ลักษณะการจัดกิจกรรมจะเป็นกิจกรรมประกอบรายวิชา โดยจัดทั้งในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน (Md = 4.26 และ 4.22 , IR = 0.95 และ 0.89 ตามลำดับ)

ตารางที่ 10 แสดงค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของแนวโน้มด้านการวัดและประเมินผลการเรียนวิชาศึกษาทั่วไป ของสถาบันอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในทศวรรษหน้า

การวัดและประเมินผลการเรียนวิชาศึกษาทั่วไป ของสถาบันอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในทศวรรษหน้า	มัธยฐาน (Md)	พิสัยระหว่างควอไทล์ (IR)	ระดับความคิดเห็น	ความสอดคล้อง
1. ใช้แบบทดสอบเป็นส่วนใหญ่ โดยจะใช้การวัดด้วยวิธีอื่น ๆ ประกอบ	3.92	1.29	มาก	สอดคล้อง
2. การวัดและประเมินผลจะวัดตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้มากขึ้น	4.14	1.08	มาก	สอดคล้อง
3. ระบบการวัดผลยังคงใช้ระบบเกรด	4.08	1.22	มาก	สอดคล้อง

จากตารางที่ 10 ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนวิชาศึกษาทั่วไป ของสถาบันอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในทศวรรษหน้า ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยในระดับมากและสอดคล้องกันทุกข้อ คือ การวัดและประเมินผลจะวัดตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้มากขึ้น ระบบการวัดผลยังคงใช้ระบบเกรด และ ใช้แบบทดสอบเป็นส่วนใหญ่ โดยจะใช้การวัดด้วยวิธีอื่น ๆ ประกอบ (Md = 4.14, 4.08 และ 3.92 , IR = 1.08, 1.22 และ 1.29 ตามลำดับ)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 11 แสดงค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของแนวโน้มด้าน การบริหารหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป ของสถาบันอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในทศวรรษหน้า

การบริหารหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป ของสถาบันอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในทศวรรษหน้า	มัธยฐาน (Md)	พิสัยระหว่างควอไทล์ (IR)	ระดับความคิดเห็น	ความสอดคล้อง
1. รูปแบบการบริหารหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป				
1.1 บริหารโดยคณะกรรมการกลางของมหาวิทยาลัย โดยมีคณะวิชารับผิดชอบการจัดการเรียนการสอน	4.00	1.00	มาก	สอดคล้อง
1.2 จะมีองค์กรหรือหน่วยงานกลางรับผิดชอบในการประสานงานการจัดการกับคณะวิชา	3.88	1.21	มาก	สอดคล้อง
1.3 จะมีการจัดหลักสูตรร่วมกันระหว่างสถาบันอุดมศึกษา โดยนักศึกษาสามารถลงทะเบียนเรียนรายวิชาศึกษาทั่วไปในสถาบันอุดมศึกษาอื่น และเทียบโอนหน่วยกิตได้	3.50	1.67	มาก	ไม่สอดคล้อง
2. การสนับสนุนการดำเนินงานในการบริหารหลักสูตร				
2.2 ให้การสนับสนุนผู้สอนในเรื่องของการพัฒนาเทคนิคและวิธีการสอน	4.37	1.02	มาก	สอดคล้อง
2.1 ให้การสนับสนุนด้านสื่อที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน	4.50	1.04	มาก	สอดคล้อง
2.3 ให้การสนับสนุนด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	4.23	1.03	มาก	สอดคล้อง
3. การจัดผู้สอนวิชาศึกษาทั่วไปจะคำนึงถึงคุณสมบัติดังนี้				
3.1 เป็นผู้มีคุณวุฒิตรงตามสาขาวิชาที่สอน	3.59	1.19	มาก	สอดคล้อง
3.2 เป็นผู้มีความรู้และความเชี่ยวชาญในเนื้อหาสาระที่สอน	4.37	1.02	มาก	สอดคล้อง
3.3 เป็นผู้มีประสบการณ์การสอน	4.32	0.95	มาก	สอดคล้อง
3.4 เป็นผู้มีทัศนคติที่ดีและมีความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาทั่วไป	4.50	1.04	มาก	สอดคล้อง

จากตารางที่ 11 ด้านการบริหารหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปของสถาบันอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในทศวรรษหน้า ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยในระดับมากทั้ง 3 ข้อคือจะบริหารโดยคณะกรรมการกลางของมหาวิทยาลัย โดยมีคณะวิชารับผิดชอบการจัดการเรียนการสอน (Md = 4.00) และจะมีองค์กรหรือหน่วยงานกลางรับผิดชอบในการประสานงานการจัดการกับคณะวิชา (Md = 3.88) ซึ่งเป็นความเห็นที่สอดคล้องกัน (IR = 1.00 และ 1.21 ตามลำดับ) และจะมีการจัดหลักสูตรร่วมกันระหว่างสถาบันอุดมศึกษา โดยนักศึกษาสามารถลงทะเบียนเรียนรายวิชาศึกษาทั่วไปในสถาบันอุดมศึกษาอื่นและเทียบโอนหน่วยกิตได้ (Md = 3.50) ซึ่งเป็นความเห็นที่ไม่สอดคล้องกัน (IR = 1.67)

ในส่วนของการสนับสนุนการดำเนินงานในการบริหารหลักสูตร ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยในระดับมากและสอดคล้องกันทั้ง 3 ข้อคือ ให้การสนับสนุนด้านสื่อที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ให้การสนับสนุนผู้สอนในเรื่องของการพัฒนาเทคนิคและวิธีการสอน และให้การสนับสนุนด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร (Md = 4.50 , 4.37 และ 4.23, IR = 1.04, 1.02 และ 1.03 ตามลำดับ)

นอกจากนี้ในเรื่องของการจัดผู้สอนวิชาศึกษาทั่วไป ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยในระดับมากและสอดคล้องกันคือ เป็นผู้มีทัศนคติที่ดีและมีความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาทั่วไป เป็นผู้มีความรู้และความเชี่ยวชาญในเนื้อหาสาระที่สอน เป็นผู้มีประสบการณ์การสอน และเป็นผู้มีคุณวุฒิตรงตามสาขาวิชาที่สอน (Md = 4.50, 4.37 , 4.32 และ 3.59, IR = 1.04, 1.02 ,0.95 และ 1.19 ตามลำดับ)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 12 แสดงค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของแนวโน้มด้านปัญหาในการจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป ของสถาบันอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในทศวรรษหน้า

ปัญหาในการจัดการหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป ของสถาบันอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในทศวรรษหน้า	มัธยฐาน (Md)	พิสัยระหว่างควอไทล์ (IR)	ระดับความคิดเห็น	ความสอดคล้อง
1. จำนวนผู้สอนไม่เพียงพอ โดยเฉพาะผู้สอนรายวิชาที่มีลักษณะบูรณาการ	4.43	1.03	มาก	สอดคล้อง
2. ความไม่ก้าวหน้าทางวิชาการทำให้ผู้สอนขาดแรงจูงใจในการสอน	3.96	1.50	มาก	สอดคล้อง
3. ผู้สอนไม่เห็นความสำคัญของการศึกษาทั่วไป	3.59	1.73	มาก	ไม่สอดคล้อง
4. ผู้สอนขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการสอนวิชาศึกษาทั่วไป โดยเฉพาะการบูรณาการความรู้	3.79	1.12	มาก	สอดคล้อง
5. ขาดความพร้อมด้านทรัพยากรต่าง ๆ เช่น อาคารสถานที่เรียน สื่อ และงบประมาณในการจัดการ	3.42	1.42	ปานกลาง	สอดคล้อง
6. ขาดการติดตามและประเมินผลการบริหารจัดการหลักสูตร	3.30	1.73	ปานกลาง	ไม่สอดคล้อง
7. การคัดเลือกและการจัดเนื้อหารายวิชาต่าง ๆ ให้เหมาะสมและสอดรับกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม	3.59	1.23	มาก	สอดคล้อง
8. ผู้บริหารขาดการปฏิบัติอย่างจริงจังทำให้การบริหารจัดการขาดประสิทธิภาพ	3.17	2.00	ปานกลาง	ไม่สอดคล้อง
9. นโยบายของทบวงมหาวิทยาลัยในการจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป ส่งผลให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติ โดยเฉพาะในสถาบันอุดมศึกษานอกชน เช่น การกำกับดูแลการจัดเนื้อหารายวิชาศึกษาทั่วไป เป็นต้น	3.60	1.40	มาก	สอดคล้อง
10. สาขาวิชาชีพยังคงให้ความสำคัญต่อการจัดการศึกษาทั่วไปน้อย ทำให้เกิดปัญหาทางการบริหารจัดการ	4.23	1.27	มาก	สอดคล้อง

จากตารางที่ 12 ด้านปัญหาในการจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปของสถาบันอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในทศวรรษหน้า ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยในระดับมากและสอดคล้องกัน 6 ข้อ คือ

1. จำนวนผู้สอนไม่เพียงพอ โดยเฉพาะผู้สอนรายวิชาที่มีลักษณะบูรณาการ (Md = 4.43, IR = 1.03)

2. สาขาวิชาชีพยังคงให้ความสำคัญต่อการจัดการศึกษาทั่วไปน้อย ทำให้เกิดปัญหาทางการบริหารจัดการ (Md = 4.23, IR = 1.27)

3. ความไม่ก้าวหน้าทางวิชาการทำให้ผู้สอนขาดแรงจูงใจในการสอน (Md = 3.96, IR = 1.50)

4. ผู้สอนขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการสอนวิชาศึกษาทั่วไป โดยเฉพาะการบูรณาการความรู้ (Md = 3.79, IR = 1.12)

5. นโยบายของทบวงมหาวิทยาลัยในการจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป ส่งผลให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติ โดยเฉพาะในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เช่น การกำกับดูแลการจัดเนื้อหารายวิชาศึกษาทั่วไป เป็นต้น (Md = 3.60, IR = 1.40)

6. การคัดเลือกและจัดเนื้อหารายวิชาต่าง ๆ ให้เหมาะสมและสอดรับกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม (Md = 3.59, IR =1.23)

ส่วนปัญหาในการจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปของสถาบันอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในทศวรรษหน้าที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยในระดับมาก และเป็นความเห็นที่ไม่สอดคล้องกันคือ ผู้สอนไม่เห็นความสำคัญของการศึกษาทั่วไป (Md = 3.59, IR = 1.73)

นอกจากนี้ปัญหาที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยในระดับปานกลางมีจำนวน 3 ข้อ โดยมีความเห็นที่สอดคล้องกัน 1 ข้อคือ ขาดความพร้อมด้านทรัพยากรต่าง ๆ เช่น อาคารสถานที่เรียน สื่อ และงบประมาณในการจัดการ (Md = 3.42 , IR = 1.42) และความเห็นที่ไม่สอดคล้องกัน 2 ข้อคือ ขาดการติดตามและประเมินผลการบริหารจัดการหลักสูตร และ ผู้บริหารขาดการปฏิบัติอย่างจริงจังทำให้การบริหารจัดการขาดประสิทธิภาพ (Md = 3.30 และ 3.17 , IR = 1.73 และ 2.00 ตามลำดับ)